

TEATRE

La moral a escena

Marta Carnicé
mcarnice@gmail.com

Els maleïts Ruddigore

Ruddigore o la nissaga maleïda

Versus Teatre, novembre de 2007

Direcció i coreografia: Joan Maria Segura i Bernadas

Repartiment: Anna Alborch, Lali Camps, Rubèn Montañá, Albert Mora,

Toni Sans i Maria Santallusia

Piano: Francesc Mora

Direcció musical i arranjaments: Albert Mora

Música: Sir. Arthur Sullivan

Maria Santallusia interpreta Margaret La Boja.

Enmig de grans muntatges que es representen actualment a l'escena catalana, n'hi ha un de petit que sorprèn per la seva originalitat. Es tracta d'una adaptació lliure de *Ruddigore or the witch's curse*, de William Schwenck Gilbert (1836-1911) i Arthur Sullivan (1842-1900), que ha portat a terme la jove companyia Egos Teatre i que el mateix grup ha rebatejat com *Ruddigore o la nissaga maleïda*.

Gilbert i Sullivan són pràcticament els inventors del musical modern i els creadors de nombroses operetes que han esdevingut obres de repertori en el teatre musical anglès. A Catalunya se'ls coneix també per les dues adaptacions fetes per Dagoll Dagom: *El Mikado* i *Els pirates*, però en van fer fins a catorze. Entre elles, *Ruddigore or the witch's curse*, una paròdia sobre la falsa moral de l'alta societat anglesa del moment i els seus interessos pels temes sobrenaturals. De fet, l'obra es va estrenar el 21 de gener de 1887 al teatre Savoy de Londres amb el significatiu subtítol "L'òpera sobrenatural". Tot i que la música va tenir molt bona acceptació, la temàtica, massa escabrosa per a la moral de l'època, va ser considerada de mal gust i l'espectacle no va tenir massa èxit.

El baró Ruddigore Roderic s'assabenta que el seu germà Ruthven és viu.

Ara, i sota la direcció de Joan Maria Segura, Egos Teatre, formada pels companys de promoció de teatre musical de l'Institut del Teatre de Barcelona, ha modernitzat el text d'aquesta opereta, com també la música i les lletres, amb un resultat prou interessant: un text brillant, irònic, amb nostrades aportacions com la popular cançó "el panxo li va dir al pinxo, vols que et punxi amb un punxó", que aconsegueix mantenir l'atenció de l'espectador durant els 80 minuts. Un musical, a més, lleuger, amb bon ritme i trencador que substitueix la virtut, l'honor i l'amor de l'obra original pel vici, l'interès i la corrupció, convertint així a tots els personatges en un aparador d'antiherois que actuen en el més absolut absurd.

Ruddigore o la nissaga maleïda es basa en la història dels barons de Ruddigore. Una saga maleïda perquè tots els que hereten el títol nobiliari estan obligats a matar algú del poble abans de cada mitjanit i, si no ho fan, els espera una mort agònica.

Així doncs, qui serà la seva propera víctima? Un dia més intentaran esquivar la mort a mans del malvat Ruddigore un granger que amaga un secret horrible que l'egoisme d'un suposat amic desvetllarà; un divertit mariner que és capaç de fer el que sigui per satisfer els seus desitjos; una donzella en edat de merèixer que es debat entre un amor conegut, bon partit però extremadament tímid i un altre desconegut però encantadorament interessat i viciós; la resignada presidenta de l'Associació de Familiars de la Futures Víctimes i una núvia boja, a qui el baró va deixar plantada a l'altar.

Una trama veritablement sobrenatural, plena de mort, traïció, interès, venjança i bogeria però també d'amor, passió, sensualitat i sinceritat. Un musical que qüestiona la moral, el bé i el mal, el sacrifici i el destí predeterminats, en una divertidíssima posada en escena a càrrec del seu director, que compta amb una llarga trajectòria professional en la que ha combinat teatre, dansa, musical i televisió.

Brillants també són les interpretacions dels seus protagonistes, especialment la d'un matisadíssim Rubèn Montañá, un delirant Toni Sans i una desbordant Maria Santallusia -Margaret la Boja-, que a mesura que avança l'obra va fent gran el seu personatge.

Amb una escenografia minimalista, l'aprofitament de tots els espais per part dels actors, les llums i quatre objectes imprescindibles, l'obra aconsegueix endinsar l'espectador en un terrorífic i sinistre poble de finals del segle XIX. Sinistre també és el vestuari dels personatges, probablement marcats per un destí fatal.

Un mariner i un granger que amaga un secret horrible es diputen l'amor d'una donzella.

Un mariner declara el seu amor a una donzella en edat de merèixer.

Un Diderot vulnerable

El llibertí

Teatre Poliorama, novembre de 2007

Direcció: Joan Lluís Bozzo

Traducció: Esteve Miralles

Repertiment: Ramon Madaula, Laura Conejero, Marta Millà, Nausica Bonín, Paula Vives i Jofre Borràs

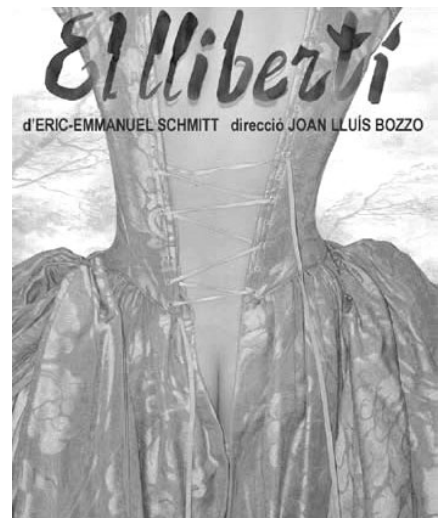
Escenografia i Vestuari: Montse Amenós

Durada: Una hora i 40 minuts

<http://www.teatrepoliorama.com/>

El llibertí és "La més alegre i la més documentada de les meves obres", segons la defineix el seu autor, Eric Emmanuel Schmitt (1960). I és que aquest vodevil filosòfic naixia de la passió d'aquest dramaturg francès per Diderot, a qui va dedicar la seva tesi doctoral, *Diderot i la metafísica*, i sobre qui també va publicar l'assaig *Diderot o la filosofia de la seducció*, el 1997. Des del mes de setembre, aquesta obra ambientada en ple segle XVIII, es pot veure al Teatre Poliorama, on el 1995 va donar a conèixer Schmitt amb *El visitant*, posada en escena per Rosa Maria Sardà. Aleshores, però, el seu protagonista era Freud.

Ara n'arriba una versió dirigida per Joan Lluís Bozzo, potser l'obra que ha dirigit amb major encert fins ara. Es tracta d'un àgil *divertiment* que utilitza, com a pretext, la filosofia i la intel·lectualitat i l'estira i arronsa de l'eròtica i la seducció per reflexionar sobre el concepte de moral. Una comèdia frívola, lleugera i picant que inclou tots els ingredients per agradar al gran públic: una acció contemporània, tracta sobre la qüestió de la moral, de l'ètica, la llibertat, el sentit de responsabilitat, l'amor i la pugna entre els sexes.

El llibertí és una obra de Eric-Emmanuel Schmitt i la dirigeix Joan Lluís Bozzo.

Diderot ha d'escriure el capítol sobre la moral a l'Enciclopèdia Universal.

Madame Therbouche, Laura Conejero, sedueix Diderot, Ramon Madaula.

Diderot es veu seduït per Madame Therbouche i per Angelica, filla del baró d'Holbach.

Diderot s'allotja en el pavelló de caça del seu amic, el baró d'Holbach, quan es veu obligat a escriure un article sobre el concepte de moral per *L'Encyclopédie*, després que el seu col·lega Rousseau l'hagi deixat plantat. El temps passa i s'ha de posar a escriure l'article ràpidament perquè el seu ajudant el porti, aquell mateix dia, a la impremta per a l'edició d'un nou volum. Però quatre dones, amb arguments ben diferents, el confondran i, fins i tot, li impossibilitaran la difícil tasca de definir el concepte de moral o, més ben dit, el seu concepte de moral: la seductora i picant pintora Madame Therbouche, que amb els seus jocs eròtics i els seus punyents discursos faran tornar boig a un madur Diderot; la seva dona, Antoinette, que ha escollit precisament aquest moment per acusar-lo d'infidelitat; Angelica, la seva jove filla, que li explicarà que vol ser inseminada per un home de la mateixa edat que el seu pare -aberrant, segons Diderot-, i la senyoreta Holbach, que li confessarà la seva condició de verge i la seva voluntat de deixar de ser-ho i s'aliarà amb una altra dona -cal veure l'obra per no desvetllar-ne la identitat ara- per trair-lo.

TEATRE

El flirteig entre els principals protagonistes comença ja a l'inici de l'obra, quan Madame Therbouche demana a Diderot poder fer-li un retrat despullat i aquest no pot controlar l'excitació que sent per la pintora, la qual cosa no li permet posar en estat natural. Un flirteig que es mantindrà al llarg de tota l'obra, encara que, com bon llibertí, no serà pas l'única de caure en els tentacles seductors del filòsof, amb les seves bones paraules i refinades maneres.

Tot el repartiment de "El Llibertí", entre ells Ramon Madaula i Laura Conejero.

Davant d'aquesta incontinència, un vulnerable Diderot intentarà assumir les seves moltes contradiccions que el persegueixen: és capaç de defensar a ultrança un amor lliure i la infidelitat però, alhora, de defensar també, paradoxalment, el matrimoni tradicional com un contracte necessari per l'educació dels fills.

Diderot va dedicar més de 20 anys a redactar els tretze volums de l'Enciclopèdia, l'obra més emblemàtica de la Il·lustració francesa, que va escriure juntament amb D'Alambert i que va comptar amb l'oposició de l'església i del poder establert. *El llibertí* se centra ara, però, en la redacció d'una paraula, complicada, però de la paraula que falta per completar un d'aquests extensos volums.

L'obra, la versió catalana de la qual ha anat a càrrec d'Esteve Miralles, es fa en temps real i, per tant, té un ritme molt àgil. De manera força trepidant, doncs, passa d'una escena a una altra mantenint la claredat d'exposició i fent passar una estona agradable a l'espectador.

Un bon repartiment d'actors són els protagonistes d'*El llibertí*. Destaca l'actuació de Ramon Madaula, qui interpreta a un matisat Diderot i exhibeix un bon domini del personatge. I no és d'estranyar si es té en compte que l'actor sabadellenc va ser qui es va enamorar del text d'Eric Emmanuel Schmitt, va comprar-ne els drets i va convèncer a Bozzo per estrenar-la al Poliorama. L'altra gran protagonista és Laura Conejero, una exultant Madame que recorrerà tots els entramats de la seducció. La jove Nausica Bonin, que apunta bones maneres i de qui s'espera que ho podrà demostrar més endavant. Paula Vives, per la seva part, ha debutat sobre els escenaris amb una actuació més que correcta, com correctes també són les actuacions de Marta Millà i Jofre Borràs, tot i que accentuen una mica massa la caricatura dels seus personatges. ●

Tel.: 93 721 39 91